

Марина Слатвінська

д.е.н., професор, професор кафедри фінансів,
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

Вікторія Трунько

студентка гр. 11ф,
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Фінансування бюджетних організацій є актуальним питанням в багатьох країнах світу. Недостатнє фінансування або неефективне використання бюджетних коштів може призвести до зниження якості надання послуг, зменшення рівня зайнятості, а також до розвитку корупції в бюджетному секторі.

Згідно з Бюджетним кодексом України [1] бюджетні установи – органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету. З держбюджету фінансуються національні установи, що підпорядковані безпосередньо міністерствам України. Інші ж бюджетні організації отримують фінансування з відповідних місцевих бюджетів [3, с. 492].

Аналізуючи таблицю порівняння доходів та видатків Державного бюджету, можна сказати, що спостерігається щорічний бюджетний дефіцит, при чому відсоток від ВВП до 2020 року був менше 5%:

Таблиця 1

Доходи та видатки державного бюджету України у 2014-2022 рр., млн грн.

Рік	Доходи	Видатки	% від ВВП
2014	357084,2	430217,8	-4,98%
2015	534694,8	576911,4	-2,28%
2016	616274,8	684743,4	-2,94%
2017	793265,0	839243,7	-1,60%
2018	928108,3	985842,0	-1,66%
2019	998278,9	1072891,5	-1,96%
2020	1076016,7	1288016,7	-5,18%
2021	1296852,9	1490258,9	-3,63%
2022	1787395,6	2705423,3	

Джерело: складено автором за матеріалом [2]

Доцільним буде сказати, що бюджетний дефіцит може бути профінансований трьома способами: 1) за рахунок емісії грошей; 2) за рахунок позики у населення своєї країни (внутрішній борг); 3) за рахунок позики у інших країн або міжнародних фінансових організацій (зовнішній борг).

Проблеми фінансування бюджетних організацій можуть бути різними і залежать від багатьох факторів. Основні проблеми фінансування бюджетних організацій можуть включати:

1. Недостатність бюджетних коштів.
2. Недостатність внутрішніх ресурсів.
3. Затримки у фінансуванні.
4. Недостатня ефективність управління бюджетними ресурсами.
5. Недостатність розуміння фінансових процесів та відсутність кваліфікованих фахівців.
6. Надмірна бюрократія.
7. Недостатність інвестицій з боку держави або інших джерел.

Бюджетне фінансування виконує провідну роль у соціально-економічному розвитку суспільства, адже бюджетні установи та організації фактично не мають додаткових надходжень коштів для розвитку [3, с. 492].

Пропонуємо такі шляхи вирішення проблем фінансування бюджетних організацій:

1. Ефективне управління фінансами: Бюджетні організації повинні забезпечувати ефективне управління фінансами, зокрема, використовувати сучасні фінансові інструменти, контролювати витрати коштів, аналізувати фінансові ризики та приймати вчасні рішення щодо їх управління.

2. Оптимізація витрат: Бюджетні організації повинні постійно аналізувати свої витрати та шукати способи їх оптимізації, зокрема, за допомогою автоматизації процесів, зменшення витрат на оренду.

3. Розвиток кадрів: Бюджетні організації повинні забезпечувати постійний розвиток своїх кадрів, зокрема, надавати можливості для професійного росту та підвищення кваліфікації.

4. Поліпшення управління процесами закупівель: Бюджетні організації повинні вдосконалювати процеси закупівель та забезпечувати їх прозорість та ефективність. Для цього можна використовувати електронні системи закупівель.

5. Запровадження програми контролю якості: Бюджетні організації повинні встановлювати програми контролю якості своїх послуг та продукції, що дозволяє покращувати їх якість та задоволення потреб споживачів.

6. Надання права бюджетним організаціям розмішувати тимчасово вільні кошти в комерційних банках: Бюджетні організації зможуть отримувати додаткові доходи за рахунок тимчасово вільних коштів.

Загалом, вирішення проблем фінансування бюджетних організацій передбачає комплексний підхід та використання різноманітних інструментів та методів. Крім того, важливо забезпечувати прозорість та ефективність використання бюджетних коштів.

Список використаних джерел

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI, зі змінами і доповненнями від 01.04.2023 р. № 2709-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 10.04.2023).

2. Державний бюджет України (2008-2023). URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/> (дата звернення: 09.04.2023).
3. Західна О. Р., Мосолова Ю. О. Аналіз фінансування бюджетних установ та організацій в Україні. *Молодий вчений*. 2019. № 11 (75). С. 491-495. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/1519> (дата звернення 09.04.2023).